

Nr 94.

Av herr **Thorell m. fl.**, *angående utredning om skyldighet för ogifta personer att från viss ålder avsätta viss andel av sin inkomst att lyftas i händelse av giftermål.*

Under senaste årtiondena har diskussionen om befolkningsfrågan i vårt land allt mera trätt i förgrunden. Vissa åtgärder för att befrämja familjebildningen ha redan vidtagits, exempelvis möjligheten att erhålla statliga bosättningslån. Dessa lån kunna, rätt använda, vilket inte alltid är fallet, räcka till det allra nödvändigaste i fråga om möbler och husgeråd, men det önskvärdaste är att ungdomen, från den tid då den får så stor egen inkomst, att den med förståndig hushållning räcker därtill, frivilligt avsätter en del av denna inkomst till disposition vid bildandet av eget hem. Visserligen användas de tidiga ungdomsåren av en del av de unga till studier och annan utbildning, och då vanligen utan ekonomiskt utbyte. Men många ynglingar och unga flickor ha så stor arbets- eller löneinkomst, att möjligheter till större eller mindre besparingar föreligga. Sådana besparingar förekomma också i viss grad, men inte alls i den utsträckning som vore önskligt både ur deras egen och samhällets synpunkt.

Även för den som har förståelse för ett sunt nöjesliv för ungdomen är det uppenbart, att stora missförhållanden för närvarande äro rådande när det gäller ungdomens sätt att använda sin fritid. Vid sidan av sport, höjande och bildande föreningsliv o. s. v. har en nöjesindustri av många gånger tvetydig art utvecklats, som utom att den verkar neddragande i allmänhet på ungdomen även förstör dess ekonomi. Exempel härpå föreligga i så stor omfattning och äro så allmänt kända, att de här inte behöva särskilt omnämnas. När den dagen kommer att ungdomarna skulle önska ingå äktenskap, stå de därför många gånger, trots att de kanske under rätt många år haft jämförelsevis goda inkomster, med två tomma händer. Då finnes ju möjligheten att få förutnämnda bosättningslån, men nog vore det väl lyckligare att då ha egna medel att tillta och slippa amorteringar då familjen och utgifterna i allmänhet öka.

Oss synes det därför böra tagas under övervägande om inte varje yngling och flicka, förslagsvis från det år de börja betala vanlig pensionsavgift, borde åläggas att avstå ett belopp motsvarande viss del av sitt till kronoskatt taxerade eller beskattningsbara belopp för bildande av en fonderad summa, vilken, eventuellt med upplupen ränta, skulle få lyftas då de inginge äktenskap. Väljer man att lägga det beskattningsbara beloppet som grund vinnes den fördelen, att alla avdrag för eventuell försörjningsplikt, underhåll av närstående o. s. v. redan äro gjorda. Uppbörderna av dessa medel skulle

kunna verkställas i samband med kronoskatten och på samma sätt som denna. Ännu effektivare vore om någon form kunde finnas, som gjorde det möjligt att avdraga medlen vid avlöningens utbetalande från arbetsgivaren.

Förvaltningen av medlen torde lämpligen kunna ombesörjas av pensionsstyrelsen.

För dem som till viss ålder, förslagsvis 40—50 år, icke ingått äktenskap, föreslå vi, att deras under årens lopp inbetalta belopp efter vanliga försäkringstekniska grunder få bilda underlag för årlig pension, i anslutning till eller i likhet med inbetalningarna till kungl. pensionsstyrelsens frivilliga försäkring. Bland de olika tariffer, som där finnas att tillgå, är det säkert någon som kan direkt användas för här avsett ändamål. Avgår någon med döden innan pension börjar utgå, kunde de samlade medlen tillfalla anhöriga enligt gällande arvslagar.

I anslutning till vad vi här anfört tillåta vi oss anhålla,

att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning rörande skyldigheten för ogifta personer att från viss ålder avsätta viss andel av sin inkomst att lyftas då de ingå giftermål, eller om de ej ingå sådant att disponeras på annat sätt.

Stockholm den 21 januari 1942.

E. Thorell.

C. Oscar Nolin.

T. V. Lundell.

Gust. Nilsson
i Göingegården.

David Larsson.

Ernst V. Staxäng.